

Arbeids- og
inkluderingsdepartementet

Arbeid Inkludering Velferd

ARBEIDS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

Store oppgaver

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har ansvar for utviklingen av store reformer og viktige deler av norsk politikk. I 2007 og de kommende årene vil følgende oppgaver stå sentralt i departementets arbeid:

NAV-reformen

NAV-reformen er under iverksetting. Arbeids- og velferdsetaten ble formelt opprettet 1. juli 2006. Samtidig ble Aetat, trygdeetaten og NAV-interim nedlagt. Høsten 2006 ble de første 25 pilotkontorene etablert. Innen utgangen av 2009 skal det være felles arbeids- og velferdskontorer som dekker alle landets kommuner (NAV-kontor).

Arbeid, inkludering og velferd

Høsten 2006 la regjeringen fram forslag til nye virkemidler i arbeids- og velferdsforvaltningen, AVI-meldingen. Forslagene utgjør sammen med NAV-reformen en omfattende endring av politikken på arbeids- og velferdsområdet. Reformen innebærer blant annet en ny modell for oppfølging av sykemeldte, kvalifiseringsprogram for utsatte grupper, mer arbeidsrettede tiltak og tjenester, forebygging gjennom tilrettelegging på arbeidsplassen og samordnet bruk av virkemidlene gjennom Arbeids- og velferdsetaten.

Pensjonsreformen

Pensjonsreformen skal iverksettes fra 2010, og det gjenstår fortsatt et betydelig arbeid før dette kan skje. I de kommende årene vil reformen videreutvikles. Blant annet skal det gjøres tilpasninger i forhold til avtalefestet pensjon (AFP) og uføretrygd.

Ny utlendingslov

Forslag til ny utlendingslov ble fremmet for Stortinget våren 2007. Det er et stort og krevende løft, og etter lovarbeidet følger tilpasning av forskrifter, og informasjons- og forankringsarbeide.

Arbeidsinnvandring

Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om arbeidsinnvandring våren 2008. Stortingsmeldingen skal drøfte eksisterende politikk og legge grunnlaget for en robust politikk for arbeidsinnvandring som understøtter tilgangen på arbeidskraft i tråd med kortsiktige og langsiktige behov i arbeidsmarkedet.

Samepolitikken

Regjeringen vil fremme en stortingsmelding for samepolitikken. Meldingen vil løfte opp viktige saker for prinsipiell avklaring, blant annet regjeringens verdigrunnlag for samepolitikken, videre arbeid med konsultasjonsordningen, og avklaring av Sametingets formelle stilling, blant annet forholdet til nytt regionalt nivå og kommunene, arealforvaltning og vern, nordområdepolitikken og næringsutvikling.

Fagområder

Fagområder

Arbeidsmarked

Arbeidsmarkedspolitikken legger til rette for et velfungerende arbeidsmarked med høy yrkesdeltakelse. Norge skal ha et inkluderende og ryddig arbeidsliv med god utnyttelse av arbeidskraften. En aktiv arbeidsmarkedspolitikk skal stimulere til god tilgang på arbeidskraft, motvirke avgang fra arbeidslivet til varige trygdeytelser og redusere og forebygge arbeidsledighet. Gjennom seniorpolitikken arbeides det for at flere skal stå i arbeid lenger, slik at eldre arbeidstakeres ressurser kan nyttiggjøres i arbeidslivet.

Inntektspolitikken og det inntektspolitiske samarbeidet har som hovedformål å koordinere lønnsdannelsen og dermed bidra til en moderat pris- og lønnsvekst som vil styrke grunnlaget for varig høy sysselsetting og lav arbeidsledighet.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljø- og sikkerhetspolitikken skal sikre et arbeidsliv med plass for alle, som sikrer arbeidstakerens behov for vern og trygghet og som gir en helsemessig tilpasning til utviklingen i næringslivet. Hovedstrategien er å bidra til at virksomhetene selv, gjennom systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, forebygger ulykker og helseskade. Myndighetenes hovedvirkemidler i arbeidet er regelverk, tilsyn, veiledning, kunnskapsutvikling og samarbeid.

Velferd

Velferdspolitikken har som mål at alle skal ha like muligheter, rettigheter og plikter til å delta i samfunnet og bruke sine ressurser, uavhengig av økonomisk og sosial bakgrunn. Det er et viktig velferdspolitisk mål at så mange som mulig kan forsørge seg selv gjennom arbeid. Et overordnet og langsiktig mål er å avskaffe fattigdom, og AID arbeider for å bedre livsbetingelsene og mulighetene for den delen av befolkningen som har de laveste inntektene og de dårligste levekårene.

Velferdspolitikken skal sikre inntekt til personer som av helsemessige og andre årsaker ikke kan være i arbeid. Inntektssikringspolitikken er dermed et viktig bidrag med hensyn til utjevning av inntekt og levekår i samfunnet. Inntektssikringspolitikken skal samtidig stimulere til arbeid og utdanning. Departementet har også ansvar for koordinering og oppfølging av IA-avtalen.

Pensjon

Pensjonspolitikken skal sikre inntekt ved alderdom og for etterlatte. I 2007 ble det inngått et bredt forlik i Stortinget om framtidens pensjonssystem. Det nye pensjonssystemet, som skal innføres fra 2010, bygger på fire hovedmål. Det skal være økonomisk og sosialt bærekraftig, gi god motivasjon til arbeid, ha god fordelings- og likestillingsprofil og være enkelt og forståelig.

Det nye pensjonssystemet vil gi en sterkere sammenheng mellom arbeidsinntekt gjennom livet og årlig pensjonsytelse enn hva som er tilfellet i dag. I ny pensjonsordning skal alle kunne ta ut pensjon fra fylte 62 år.

Innvandring

Innvandrings-, asyl- og flyktningpolitikken skal sikre en samfunnstjenlig og styrt innvandring og beskyttelse av flyktninger. Regulering av innvandringen skal utformes i samsvar med internasjonale forpliktelser, behovet for rekruttering av utenlandsk arbeidskraft og tilrettelegging for kultur- og kunnskapsutveksling.

Norge arbeider for at flyktninger skal kunne sikres beskyttelse nær konfliktområdene. Der dette ikke er mulig, bidrar Norge med å ta imot personer som ikke kan sikres slik beskyttelse, og gi dem en trygg fremtid her i landet. Mottakstilbudet til asylsøkere skal være differensiert og nøkternt.

Integrering og mangfold

Integrerings- og mangfoldspolitikken skal sikre at alle får like muligheter, rettigheter og plikter til å delta i samfunnet og bruke sine ressurser. Integreringspolitikken handler om å legge til rette for at nye innvandrere skal kunne delta i det nye samfunnet og forsørge seg selv i størst mulig grad. Politikken for mangfold og inkludering retter søkelyset på samfunnet som helhet og har som formål å fjerne barrierer for deltakelse og å skape like muligheter på alle samfunnsområder. Innsats mot diskriminering, fordommer og rasisme er viktig for å nå målet om like muligheter for alle. Samtidig forutsettes det at alle

innbyggere plikter å delta aktivt og å slutte opp om lover og samfunnets demokratiske grunnverdier.

Urfolk

Grunnlaget for samepolitikken er at staten Norge er etablert på territoriet til to folk, nordmenn og samer, og at begge folkene har den samme rett og det samme krav på å kunne utvikle sin kultur og sitt språk. Hensynet til samiske interesser skal inkluderes i utformingen av politikk på alle aktuelle områder. Regjeringen skal også bidra til utvikling av internasjonal urfolkspolitikk og samarbeide om samiske spørsmål med de nordiske landene.

Nasjonale minoriteter

Nasjonale minoriteter er grupper med langvarig tilknytning til landet. I Norge er dette kvener, jøder, skogfinner, rom/sigøynere og romanifolk/tatere. Regjeringen legger vekt på målsettingene som er nedfelte i Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter og Minoritets-språkpakten. Myndighetene ønsker å ha en tett dialog med organisasjonene som representerer de nasjonale minoritetene for å sikre at deres synspunkter blir hørt.

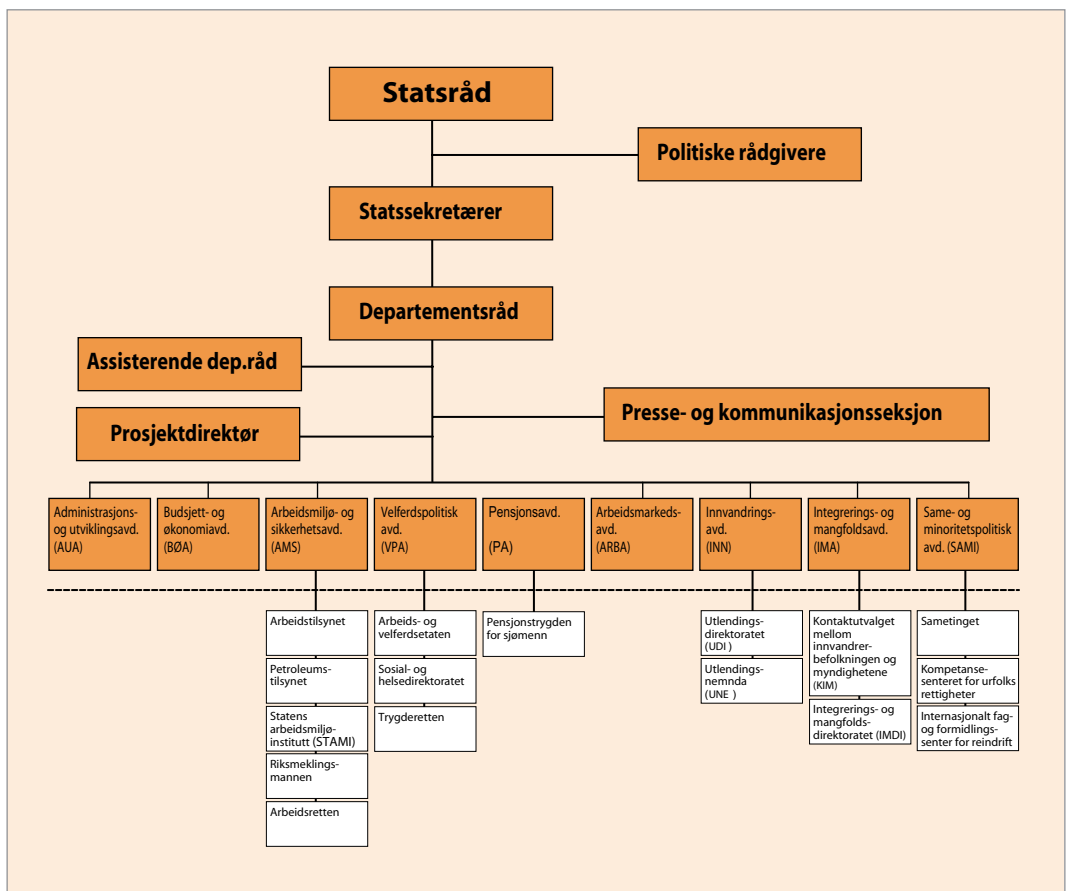
Sentrale lover

Forvaltning av lover og forskrifter er en viktig del av departementenes oppgaver. Dette omfatter å vurdere om lovene er hensiktsmessige, og å utarbeide forslag til lovendringer og nye lover overfor Stortinget.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet forvalter blant annet:

- Arbeidsmarkedsloven
- Arbeidsmiljøloven
- Folketrygdloven
- Sosialtjenesteloven - økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram
- Statsborgerloven
- Utlendingsloven

Organisasjonskart

Budsjett

Arbeids- og inkluderingsdepartementet disponerer hele 252 milliarder kroner over statsbudsjett for 2008, hvorav 226 milliarder kroner er knyttet til folketrygden. Det vil si at AID disponerer omtrent en tredjedel av statsbudsjettet når avsetninger til Statens pensjonsfond er holdt utenfor.

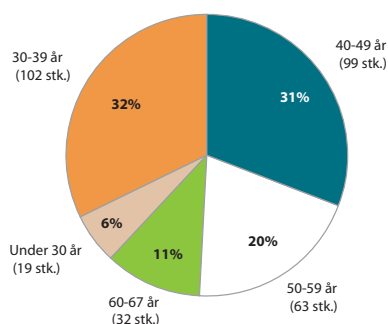
Budsjett 2008

UTGIFTSPOSTER	MRD. KRONER
Statsbudsjett AID	26,3
Folketrygden	226,5
Samlede utgifter	252,8
Fordelt på områder	
Inntektssikring og enslige forsørgere	109,0
Pensjoner m.v.	106,7
Arbeidsmarked	10,7
Administrasjon, forvaltning og utvikling,	
Arbeids- og velferdsetaten	10,5
Levekår	9,0
Integrering og mangfold	4,5
Beskyttelse og innvandring	1,4
Arbeidsmiljø og sikkerhet	0,7
Samer og nasjonale minoriteter	0,2
Viktige enkeltutgifter	
Alderdom	101,1
Dagpenger	4,8
Yrkesrettet attføring	11,5
Sykepenger	30,4
Uførhet	54,9
Grunn- og hjelpetønad, hjelpemidler m.v	8,3
Forsørgertap og enslige forsørgere	6,5
Medisinsk rehabilitering	8,3

Hvem jobber i AID?

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har omtrent 315 ansatte. Av disse er flest kvinner: 63 prosent kvinner og 37 prosent menn.

Gjennomsnittsalderen for de ansatte i departementet per 1. januar 2007 var 43,9 år. Det er flest ansatte i aldersgruppene 30–39 år og 40–49 år.

Hovedandelen av de ansatte i departementet har fullført en utdanning på universitets- eller høyskolenivå. Blant ansatte med høy utdanning er det flest jurister og samfunnsvitere, som begge har en andel på 31 prosent. Statsviterne utgjør den største gruppen blant samfunnsviterne med 33 personer. Blant økonomene finnes både samfunnsøkonomer (28 stk) og siviløkonomer (10 stk).

Kategorien annen høyere utdanning er en samlekategori for utdannelse på cand. mag.- og bachelornivå, i tillegg til utdannelse innen blant annet biblioteksfag, journalistikk og estetiske og humanistiske fag. Dette omfatter totalt 17 prosent av de ansatte i departementet.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Postboks 8019 Dep, 0030 Oslo. Telefon 22 24 90 90.

Mer informasjon om departementet finner du på:
www.regjeringen.no/aid